

Kuszenie inwestora

Z dr. Pawłem Wojciechowskim, prezesem zarządu Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych, rozmawia Janusz Grobicki

Ile wyniosła wartość inwestycji zagranicznych w Polsce, w 2008 r?

Według wstępnych informacji w pierwszej połowie 2008 r. napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych wyniósł ponad 8 mld euro. Według najnowszych danych Narodowego Banku Polskiego napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych w 2007 r. wyniósł 16,6 mld euro (najwięcej od 2000 r.), w 2006 r. – 15,7 mld euro, w 2000 i 2004 r. ponad 10 mld euro. Najłabsze były lata 2002–2003, wówczas inwestycje zagraniczne ledwo przekroczyły 4 mld euro.

Wśród projektów obsługiwanych w 2008 r. przez PAIIIZ dominowały te z sektora motoryzacyjnego oraz BPO (Business Process Outsourcing). Najpoważniejszymi inwestorami były Stany Zjednoczone, Japonia oraz Niemcy.

Jaki wpływ na dynamikę inwestycji zagranicznych w 2009 r. może mieć kryzys finansowy i recesja w krajach zachodnich?

W 2009 r. może mieć miejsce spadek napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych, będący efektem spowolnienia gospodarczego, które sprawia, że inwestorzy są ostrożniejsi. Należy spodziewać się spadku innych kategorii inwestycji niż te, których napływ jest bezpośrednio obserwowany przez PAIIIZ, np. reinwestycji i kapitału w tranzycie. Nie oznacza to, że zmniejszy się zainteresowanie inwestorów Polską i liczba obsługiwanych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych projektów. Spodziewany jest dalszy rozwój sektora Business Process Outsourcing. Takie inwestycje są bardzo cenne dla polskiej gospodarki, nawet jeśli nakłady inwestycyjne są niższe niż w przypadku sektora produkcyjnego. Tworzą liczne miejsca pracy, zwłaszcza dla absolwentów wyższych uczelni. Dobrą prognozą dla Polski jest również

umacniający się dolar, dzięki któremu inwestycje stają się bardziej opłacalne.

Jaką rolę w gospodarce pełnią inwestycje zagraniczne?

Przed wszystkim inwestycje zagraniczne, zwłaszcza te w formie greenfield, tworzą nowe miejsca pracy. Szacuje się, że jedno miejsce pracy powstałe w wyniku bezpośrednich inwestycji zagranicznych generuje cztery kolejne w otoczeniu inwestycji – np. w firmach kooperujących. Ponadto spółki z kapitałem zagranicznym obecne w Polsce odgrywają dużą rolę w wymianie handlowej, wpływając na wzrost eksportu. Inwestycje zagraniczne podnoszą również jakość polskich przedsiębiorstw:

Na lata 2007–2013 Polska otrzymała wsparcie w wysokości 67 mld euro, z czego ponad 9 mld przeznaczonych jest na rozwój innowacyjności.

rosnąca konkurencja zmusza je do modernizacji i zwiększenia wydajności. Zagraniczne firmy importują także nowe technologie czy nowoczesne formy zarządzania, które są naśladowane przez krajowych przedsiębiorców, co skutkuje wzrostem innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki.

Na co powinny zwrócić szczególną uwagę samorządy, aby przyciągnąć na swój teren inwestorów?

Samorząd powinien przede wszystkim dobrze przygotować tereny pod inwestycje, posiadać aktualny plan zagospodarowania przestrzennego i zbudować system ewentualnych zachęt lokalnych. Następnie powinien zatroszczyć się o skuteczną promocję, wykorzystując różne kanały dystrybucji i informacji. Bardzo ważna jest

pomoc inwestorowi, który pojawi się w gminie: odpowiednio przygotowani do rozmów z inwestorem pracownicy – ze znajomością języków obcych, pomoc w rozmowach z dostawcami mediów, załatwianiu niezbędnych formalności w urzędach i procedurach prawnych. Równie ważne jest także przychylne nastawienie mieszkańców do inwestorów.

Jakie błędy samorządów decydują o tym, że mimo wysiłków, inwestorzy zagraniczni nie są zainteresowani ich ofertą?

Niestety zainteresowanie inwestorów daną ofertą nie zależy jedynie od zaangażowania władz regionu. Należy pamiętać, że istnieje wiele czynników, które decydują o atrakcyjności regionu, a na które samorządy nie mają bezpośredniego wpływu, np. położenie geograficzne, rynek zbytu, dostęp do surowców czy infrastruktura na poziomie krajowym, która decyduje o dobrym dostępie do danego regionu. Inwestorzy chętniej kierują swoją uwagę tam, gdzie już obecny jest kapitał zagraniczny, zwłaszcza z tej samej branży. Ten efekt „kuli śnieżnej” powoduje, że jedne regiony cieszą się wielką popularnością wśród inwestorów, a inne są rzadziej przez nich wybierane.

Które wspólne inicjatywy Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych oraz samorządów można uznać za wartościowe ze względu na ich wysoką skuteczność w przyciąganiu inwestycji zagranicznych?

Agencja ma partnerów regionalnych, czyli centra obsługi inwestora. Działają one w strukturach urzędów marszałkowskich bądź agencji rozwoju regionalnego. Ich głównym zadaniem jest obsługa inwestorów na poziomie województwa. Współpracują w tym zakresie z Polską Agencją Informacji

Fot. PAliIZ

i Inwestycji Zagranicznych oraz samodzielnie prowadzą obsługę projektów inwestycyjnych, które trafiają do nich bezpośrednio. Ponadto Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych we współpracy z urzędami marszałkowskimi i COI już trzeci raz zorganizowała konkurs „Grunt na

Medal”, w wyniku którego w każdym z województw wybrano najlepszy teren pod inwestycje. Działki te są szczególnie polecane inwestorom zgłaszającym się do PAliIZ. Na skuteczność konkursu wskazuje fakt, iż spośród 16 działek nagrodzonych dwa lata temu, 12 pozyskało już inwestora.

Agencja podpisuje również porozumienia z miastami Polski Wschodniej, w ramach których prowadzone będą szkolenia w zakresie obsługi inwestora i przygotowywania ofert inwestycyjnych oraz działania promujące miasta. Jako beneficjent jednego z działań Programu Operacyjnego „Rozwój

Fot. PAIiIZ

DR PAWEŁ WOJCIECHOWSKI

Pełni funkcję prezesa Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych od kwietnia 2007 roku. W 2006 r. piastował stanowisko ministra finansów w rządzie Kazimierza Marcinkiewicza, a wcześniej był doradcą premiera. W latach 1995–2005 był prezesem zarządu trzech instytucji finansowych: PTE Allianz Polska SA (1999–2005), PBK ATUT TFI SA (1996–1999), Polska Grupa Zarządzania Funduszami Sp. z o.o. (1995–1996). Wcześniej pracował również w Polskim Banku Rozwoju SA jako dyrektor oddziału, w Ministerstwie Przekształceń Własnościowych oraz w UNDP przy misji ONZ w Warszawie. Podczas pobytu w USA w latach 1983–1991, dr Wojciechowski był wykładowcą statystyki na John Carroll University oraz analitykiem w Center for Regional Economic Issues w Cleveland, Ohio. Paweł Wojciechowski ukończył studia doktoranckie w Case Western Reserve University oraz Instytucie Badań Systemowych Polskiej Akademii Nauk, gdzie otrzymał stopień doktora nauk technicznych w roku 2005. Jest absolwentem dwóch amerykańskich uczelni: John Carroll University (economics) i Case Western Reserve University (operations research). Ponadto w Szkole Głównej Handlowej ukończył studia podyplomowe z rachunkowości zarządczej oraz odbył studia na Wydziale Handlu Zagranicznego.

Polski Wschodniej”, PAIiIZ przygotowuje program, którego celem będzie promocja gospodarcza pięciu województw tego obszaru. Wszelkie działania w tym zakresie prowadzone są w ścisłej współpracy z przedstawicielami regionu. Na realizację programu przeznaczono 20 mln euro.

Czy samorządy w specjalnych strefach ekonomicznych są dobrym przy-

kładem skuteczności w pozyskiwaniu inwestorów?

Specjalne strefy ekonomiczne są atrakcyjne z wielu względów. Po pierwsze, z powodu licznych udogodnień i zachęt inwestycyjnych. Wysoka efektywność wspierania rozwoju inwestycji za pomocą zwolnień podatkowych i rosnące zainteresowanie inwestorów lokowaniem projektów w tych strefach były przyczyną podjęcia inicjatywy kolejnego

zwiększenia limitu łącznej powierzchni stref do 20 tys. ha. Obecnie ok. 12 tys. ha jest wykorzystane pod inwestycje. O skuteczności zarządzających strefami, świadczy także duża liczba corocznie wydanych zezwoleń na rozpoczęcie inwestycji na ich terenie. Od 175 w 2005 r. do 201 w 2007 r.

W jaki sposób Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych promuje w środowiskach inwestorów zagranicznych atrakcyjne przedsięwzięcia podejmowane przez samorządy regionalne?

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych posiada bazę danych, w której umieszcza oferty gmin i przedstawia je bezpośrednio potencjalnemu inwestorowi podczas obsługi projektów inwestycyjnych. Oferty te są również prezentowane w czasie misji gospodarczych inwestorów zagranicznych, których organizatorem jest PAIiIZ oraz na międzynarodowych eventach. Takie wydarzenia są bardzo dobrą okazją do bezpośredniej prezentacji atutów i dokonania regionów w zakresie podnoszenia ich atrakcyjności inwestycyjnej. Ponadto PAIiIZ promuje przedsięwzięcia regionów, informując o nich na swoim portalu oraz w biuletynie wysyłanym do ponad ośmiu tysięcy odbiorców.

W jaki sposób inwestycje zagraniczne wpływają na kształtowanie polityki regionalnej?

To bardziej polityka regionalna może mieć wpływ na napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Polityka regionalna powinna być kształtowana w ten sposób, aby dążyć do wzrostu atrakcyjności danego regionu, co wpłynie na wzrost napływu inwestycji zagranicznych, a te z kolei na wzrost konkurencyjności regionów. Ponadto powinna, i dążyć, do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, stymulowania innowacyjności, wspierania działalności badawczo-rozwojowej. Dlatego tak istotne są inwestycje z sektora usług, wykorzystujące potencjał ludzki, projekty innowacyjne i R&D, czyli projekty badawczo-rozwojowe (B+R). I dlatego właśnie na ten rodzaj działalności przewidziano największe dofinansowanie z funduszy europejskich, będących narzędziami polityki rozwoju regionalnego. Na lata 2007–2013 Polska otrzymała wsparcie w wysokości 67 mld euro, z czego ponad 9 mld przeznaczonych jest na rozwój innowacyjności. ■

System

Analiz i Monitorowania Rynku Obrotu Nieruchomościami

To ogólnopolska, wielodostępowa, wystandaryzowana i wiarygodna baza danych cen transakcyjnych nieruchomości, dająca możliwość monitorowania wartości nieruchomości będącej zabezpieczeniem kredytu hipotecznego, jak również analizowania i prognozowania trendów na rynku nieruchomości w Polsce.

Główni partnerzy do współpracy

- ✓ Banki i instytucje kredytowe
- ✓ Firmy Ubezpieczeniowe
- ✓ Rzecznicy majątkowi
- ✓ Pośrednicy w obrocie nieruchomościami
- ✓ Inwestorzy, developerzy
- ✓ Starostwa Powiatowe
- ✓ Fundusze inwestycyjne
- ✓ Firmy windykacyjne
- ✓ Firmy leasingowe
- ✓ Komornicy

Zalety Systemu

- ✓ Atrakcyjne warunki cenowe
- ✓ Minimalne koszty wdrożenia
- ✓ Przyjazny interfejs użytkownika
- ✓ Słownikowanie danych
- ✓ Dostępność wielu modeli analitycznych
- ✓ Dostęp przez przeglądarkę www
- ✓ Brak specjalistycznych wymagań sprzętowych

Spełnienie wymogów regulacyjnych

**Rozporządzenie
Ministra Finansów
w sprawie zasad tworzenia
rezerw na ryzyko związane
z działalnością banków**

Rekomendacja J

**Nowa Umowa
Kapitałowa i Dyrektywa
CRD**

**Rekomendacja S dotycząca
dobrych praktyk w zakresie ekspozycji
kredytowych zabezpieczonych
hipotecznie, która m.in. stanowi:**

Rekomendacja nr 14
Bank powinien posiadać odpowiednie procedury i narzędzia służące weryfikacji i aktualizacji wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie posiadanych przez bank ekspozycji kredytowych.

Rekomendacja nr 15
Bank powinien monitorować w sposób ciągły zmiany zachodzące na rynku nieruchomości, a nie rzadziej niż raz w roku powinien dokonywać weryfikacji wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie posiadanych przez bank ekspozycji kredytowych.

Kontakt

tel: (022) 48-68-425
e-mail: amron@cpb.pl